

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)  
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

**«Основи психоаналізу»**

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Медицина
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	4 курс, 5 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

**Короткий зміст дисципліни:** мета навчальної дисципліни – є засвоєння майбутніми лікарями основних положень психоаналітичної теорії З. Фрейда та його послідовників, ознайомлення з провідними тенденціями, стратегіями та технологіями сучасного психодинамічного підходу; вироблення критичного мислення та недогматичного погляду на систему базових теоретико-методологічних і практичних уявлень щодо основних понять та категорій психоаналізу, психоаналітичного вчення про несвідоме, сновидінь та особливостей їх тлумачення, характеристик неврозу страху та дитячих фобій, людської сексуальності, психоаналітичного розуміння структури психіки та основних механізмів психічного захисту.

**Завдання:**

- сформувати у студентів систему психологічних знань; формування знань і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про психіку та людину загалом для аналізу конкретних життєвих ситуацій;
- забезпечити необхідну теоретичної підготовку майбутніх лікарів системою науково-психологічних знань та методів дослідження;
- сформувати на основі науково-психологічних знань професійні вміння, що є важливим елементом у додипломній підготовці студента-медика та його майбутній професійній діяльності;
- ознайомити з поняттями «внутрішньо особистісного конфлікту» й «соматизації невідреагованих емоцій»;
- навчити обирати різноманітні стратегії та впливи у професійній діяльності;
- активізувати знання психічних процесів та поведінки особистості пацієнта;
- сприяти розумінню власних процесів самоконтролю й саморегуляції майбутнього фахівця;
- оцінювати і приймати відповідні рішення у ситуаціях, що вимагають психологічних знань;
- формувати вміння у студентів використовувати психологічні знання курсу у майбутній професійній діяльності.

**Результати навчання:** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії; пропонувати власні способи вирішення

психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтоване рішення; порівнювати феноменологію захисних механізмів; розрізняти рівень функціонування й тип організації особистості; визначати поняття «сепарації-індивідуалізації»; враховувати значимість емпатії та помірної фрустрації в лікарській діяльності; здатність формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем особистості; аналізувати та враховувати психологічні феномени в майбутній лікарській практиці; враховувати складність та невіддільність позасвідомих процесів у структурі життєдіяльності особистості в суспільстві; здатність узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на отримані знання; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості становлення та розвитку психоаналізу;
- основні категорії, поняття й напрямки розвитку сучасного психодинамічного підходу;
- предмет, метод й місце теорії психоаналізу в системі психологічних наук;
- основні закономірності розвитку й реалізації індивідуальних особливостей особистості;
- особливості фрейдівської теорії несвідомого психічного;
- фундаментальні поняття несвідомого та його ролі в життєдіяльності людини;
- феноменологію захисних механізмів;
- теоретичні положення та поняття, основні техніки та процедури психоаналітичного напрямку консультування.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватися у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- визначати специфіку психоаналізу як науки, розкривати його сутність, відмінності від інших психіатричних, психологічних і психотерапевтичних наук;
- аналізувати умови та закономірності виникнення й еволюції психоаналітичного знання, особливостей його розвитку, основних теорій та відгалужень;
- розкривати взаємозв'язок інтелектуального та ірраціонального, розуму та емоцій, сформулювати цілісний образ соціального та внутрішнього життя людини;
- визначати складність та невіддільність позасвідомих процесів у структурі життєдіяльності особистості в суспільстві;
- аналізувати та враховувати психологічні феномени в майбутній медичній практиці;
- узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни;
- використовувати отримані знання в майбутньому на практиці, при написанні наукових робіт.

**Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):**

1. Історія виникнення й розвитку психоаналітичної думки.
2. Основні положення психоаналізу.
3. Основні категорії класичного психоаналізу.
4. Стиль життя (прототип, план). Соціальний інтерес. Несприятливі ситуації дитинства
5. Соціальний психоаналіз та Его-психологія. Поняття «тривоги».
6. Селф-психологія, теорія нарцисизму.
7. Дитячий психоаналіз: А. Фрейд, К. Хорні, М. Кляйн, Дж. Боулбі та ін.

**Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:**

**Загальні компетентності:**

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК5. Здатність приймати обгрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою
- ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- ЗК8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

**Спеціальні (фахові, предметні):**

- СК1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта
- СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
- СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
- СК18. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.
- СК19. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
- СК20. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів
- СК21. Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг

**Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:**

**Тимофієва Марина Пилипівна** – кандидат психологічних наук, доцент.

**Осипенко Вікторія Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, викладач

**Любіна Любов Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, старший викладач.